

kunne gøres gældende overfor alle Lønninger, der ydes af Stat eller Kommune, og der er jo ved tidligere Forhandlinger her ogsaa draget visse Sammenligninger mellem saadanne Lønninger og de Lønninger, der ydes i private Erhverv. Det kan ikke nægtes, at af de Medborgere, der staa udenfor disse Embeds- og Bestillingsmænds Kredse, anlægges der visse Betragtninger paa Lønningslove af den Art, og de have jo i noget større Grad end Embeds- og Bestillingsmændene selv Øjet aabent for visse Ting, der skille de private Lønninger fra de andre. Der er saaledes f. Eks. dette, at Statens og Kommunens Lønninger ere sikre og faste, hvad der ikke er Tilfældet med de private Lønninger, at Pensioneringen giver betydelige Fordele — jeg skal blandt andet kun nævne den enkelte Ting, at Arbejdsudygtighed paa Grund af Sygdom eller Svagelighed kan man overhovedet ikke forsikre sig imod i det private Liv; men Stats- og Kommunepensioneringen byder her en Garanti — og endelig, at indenfor disse Statens og Kommunens Embedsstillinger ere Indtægterne meget ofte i den Grad stigende med Alderen, at man jo endogsaa i visse Tilfælde kan se, at jo mere arbejdsudygtig en Mand bliver, desto større Indtægt kommer han paa, og denne større Indtægt kan han beholde, noget, der jo ikke stemmer med de Forhold, der normalt finde Sted indenfor de private Erhverv. Endelig er der det Forhold, som Modstandere af saadanne Lønningsbestræbelser som dem, vi her forhandle, ogsaa ofte fremdrage, at der gives Statens og Kommunens Embedsmænd en ikke ringe Løjlighed til at søge at opnaa Bierhverv, og det er jo et Spørgsmaal, om man ikke, efterhaanden som man naar til virkelig gode Lønninger, ogsaa maa naa til i nogen Grad at forhindre, at der fra denne Side optræder altfor stor Konkurrence overfor det private Erhvervs Mænd. Jeg skal ikke, navnlig paa Grund af det Tidspunkt, paa hvilket jeg har faaet Ordet, komme dybt ind paa det hele Forslag, men vil kun sige, at der er i alt Fald en Maalestok, man trøstigt kan anlægge for, hvornaar man i alle Tilfælde bør gaa til Forhøjelse af Lønnen for Statens og Kommunens Embedsmænd, og det er den Maalestok, der fremkommer ved Spørgsmaalet om, hvorvidt der melder sig tilstrækkelig god Arbejdskraft til den Gerning, der er Tale om. Og her er Forholdet jo utvivlsomt dette, at medens der kan rejses nogen Tvivl om, hvorvidt der er Mangel paa god Arbejdskraft til adskil-

lige af Tjenestemændenes Stillinger, saa kniber det allerede nu — og det fremgaar jo ogsaa af de Bemærkninger, der ledsage det foreliggende Forslag — med at faa et tilstrækkeligt Antal gode Arbejds kræfter ind i Skolens Tjeneste. Allerede heri ligger et absolut Moment til Gunst for, at paa dette Omraade tiltrænges der en Reform. Overhovedet er der, fra hvilken Side Forslaget ses, ingen Tvivl om, at Forhøjelse af Lærerlønningerne er en nødvendig og retfærdig Ting, og da der ogsaa blandt Lærerne er væsentlig Tilfredshed med det foreliggende Forslag, kan det jo kun ønskes, at det med enkelte Ændringer, maaske f. Eks. med Hensyn til Andrelærerne og de uensartet stillede Lærere, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) pegede paa, maa fremmes og hurtigt naa til Afgørelse.

Men medens man saaledes her med disse Undtagelser kan anbefale Forslaget absolut, kan det jo ikke nægtes, at hvis man anstiller en Sammenligning mellem dette Forslag og det Forslag til Tjenestemændenes Lønninger, der forleden forelaa til Behandling her i Salen, maa man blandt andet overfor de Antydninger af mulig senere Uro paa Tjenestemændenes Omraade, selv om de fik deres Lovforslag gennemført, dog sige, at selv om Lærerne faa dette Forslag gennemført, ere de ikke naaede op paa Højde med Tjenestemændene, saaledes som de burde, naar de forskellige Stillingers Vigtighed skulde sammenlignes. Man har indenfor Tjenestemændenes Forslag søgt at naa til Ensartethed mellem Etagerne. Der er jo dette ret mærkelige, at Lærerstanden aldrig er bleven anset som værdig til at være en Etat; der er ingen Tvivl om, at ser man paa Lærernes Stilling her i Landet, ere de blevne betragtede som en lidt lavere Klasse end de egentlige Statsfunktionærer og Statsemployéer. (Modsigelse). Jo, de ere, og jeg skal sige Dem, hvorfor jeg tror, de ere det; det har noget sin Grund i Uniformen, det har noget sin Grund deri, at en af Enevældens vigtigste Faktorer til Udøvelsen af dens Funktioner var Toldembedsmændene; de vare en Grundpille for Enevældens Finansvæsen og indtog derfor en særdeles agtet Stilling i Modsætning til Lærerne paa hin Tid, og Toldembedsmændenes hele Stilling har draget de andre senere tilkommende Etagers med sig i Rang og Anselse. (En Stemme: Toldembedsmændene vare ilde sete). Ja, af den almindelige Befolkning,